

ТАҚРИЗИ

ба автореферати диссертатсияи Холмуродов Манучеҳр Гуломхайдарович дар мавзуи **“Хусусиятҳои педагогии таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ”**, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 - Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод шудааст.

Таҳқиқоти диссертатсионии Холмуродов Манучеҳр дар мавзуи **“Хусусиятҳои педагогии таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ”** дар он зоҳир мегардад, ки масъалаи таҳқиқнамудаи унвончӯ яке аз мавзӯҳои ҳалталабе мебошад, ки бо имконияти истифодаи натиҷаҳои он дар таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, дар қори комиссариатҳои ҳарбӣ оид ба оморасозии ҳарбии касбии даъватшавандагон ва тарбияи ҳарбӣ-ватандӯстӣ мусоидат мекунад.

Тамоюлҳои асосии таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ дар даврони гуногуни таърихи давлати мо ва масъалаҳои асосии таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар марҳилаи ҳозира ба ҳисоб меравад. Натиҷаҳои таҳлил ва арзёбии вазъи кунунии низоми мавҷудаи оморасозӣ ба хизмати ҳарбӣ, тарбияи ватандӯстӣ ва шаҳрвандӣ дар низоми таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон самарани хуб оварда метавонад.

Ҳамзамон чӣ тавре, ки муаллифи таҳқиқоти диссертатсионӣ изҳор намудааст, аз ҳалли вазифаи илмӣ оид ба баланд бардоштани самаранокии таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, дар асоси ҳамкориҳои зич бо ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва комиссариатҳои ҳарбӣ масъалаи ҷалби ҷавонон ба хизмати ҳарбӣ дар муҳлатҳои кӯтоҳтарин метавонад роҳи худро ёбад. Асоснок кардани хулосаҳои назариявӣ, ки метавонанд заминаи таҳқиқоти педагогиро оид ба масъалаи баланд бардоштани самаранокии ва сифати таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ ташкил кунанд, ин аз ҷониби омӯзгорони ихтисосманд гузаштани дарси мазкур ба синфҳои болоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии ҷумҳурӣ, иборат мебошад. Аҳамияти назариявии таҳқиқот инчунин ба он равона карда шудааст, ки хусусиятҳо ва тамоюлоти таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ вобаста ба ҷанбаҳои иҷтимоӣ-сиёсӣ, иқтисодӣ, фарҳангӣ ва демографияи ҳаёти ҷамъиятӣ муайян шудаанд.

Илова ба ин муаллиф дуруст таъкид кардааст, ки мазмун, ҳадафҳо ва вазифаҳои маъшулиятҳои «Омодагии ибтидоии ҳарбӣ» аз рӯйи мазмуни худ таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ татбиқи маҷмуи равандҳои гуногуни дорони хусусияти иҷтимоию иқтисодӣ, психологӣ – педагогӣ, тиббӣ, ташкилӣ, методологидошта ва ғайраро дар бар мегирад, ки ҳамаи онҳо бояд мақсаднок ва ҳамҷониба, дар асоси ҳадафҳо ва вазифаҳои Вазорати муҳофизати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба татбиқи фармоиши иҷтимоӣ – давлатӣ ба

омодасозии ҷавонон ба хизмати ҳарбӣ амалӣ карда шаванд. Хусусият ва шароитҳои педагогии таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ дар доираи асоснокии низоми омодасозӣ ба хизмати ҳарбӣ, тарбияи ватандӯстӣ ва шаҳрвандӣ ҳамчун омили ташаккули мавқеи ҳаётии хонандагони синфҳои болоии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дарназардошти талаботи таҳсилоти муосир ошкор ва аз ҷиҳати илмӣ асоснок карда шуда, ба таври мукамал таҳқиқу баррасӣ шудааст.

Аз ин дидгоҳ, месазад, ки таҳқиқоти мавриди баррасиро ниҳоят мураббад, саривақтӣ ва дархури ниёзҳои омодасозӣ ба хизмати ҳарбӣ, тарбияи ҳарбӣ-ватандӯстӣ ва шаҳрвандии хонандагони синфҳои болоӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон арзёбӣ кунем.

Навгони илмии таҳқиқот асоси илмиву воқеӣ дошта, баҳсангез нестанд. Зеро таҳлилу баррасии таҳқиқоти диссертатсионӣ, натиҷаи корҳои озмоишӣ, хулосаи бобҳо, хулосаҳои умумӣ ва тавсияҳои методии пешниҳодшуда собит месозанд, ки дар воқеъ аз ҷониби муаллиф корҳои илмии муаллифони ватанию хориҷӣ оид ба масъалаи таҳқиқшаванда, маводи таърихӣ ва асарҳои педагогҳои ватанӣ, таҷрибаи ҷамъбастшудаи пешқадами педагогӣ ва таҷрибаи бисёрсолаи шахсӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва таҳсилоти олиӣ касбиро ташкил медиҳанд. ки то андозае аниқ карда шудааст. Нақшаҳо ва барномаҳои таълимии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ мавриди омӯзиш қарор гирифтанд. Инчунин ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқии ҷумҳуриявӣ ва дохилидоравӣ, маводҳои таълимӣ, таълимӣ – методии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, адабиёти энциклопедӣ ва маълумотномавӣ, натиҷаҳои таҳқиқотҳои ҷомеашиносӣ, мавод аз нашрияҳои даврӣ ва Интернет самаранок ва бомавқеъ, истифода шуданд.

Роҳҳо ва шароитҳои асосии педагогии тақмили фаъолияти педагогии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ оид ба омодасозии ибтидоии ҳарбии хонандагон дар ҳамкорӣ бо комиссариатҳои ҳарбӣ ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва натиҷаҳои озмоиши педагогӣ барои муайян кардани сатҳи самарабахшии мазмун ва технологияи ташаккули мавқеи омодагӣ ба хизмати ҳарбӣ, ватандӯстӣ ва шаҳрвандии хонандагони синфҳои болоӣ дар машғулиятҳои омодагии ибтидоии ҳарбӣ дуруст муайян карда шудаанд.

Натиҷаҳои бадастомада, эътимоднокӣ, хулосаву тавсияҳо тибқи талаботи Комиссия ва Дастурамал аз ҷиҳати илмӣ-методӣ асоснок карда шуда, ба миқдори кофӣ бо тавсияву пешниҳодҳои назариявӣ ва амалӣ, мисол ва ҷадвалҳо таъмин аст.

Диссертатсия тибқи муқаррароти Дастурамал фаҳмо, бо лаҳни равони тоҷикӣ, босаводона навишта шуда, тартиби таҳия, ҷобачогузори қисмҳои алоҳидаи он, робитаи мантиқӣ ва мутассили ба пуррагӣ риоя карда шудааст. Доир ба ҳар як боб ва умуман ба рисола хулосаҳои возех бароварда шудааст.

Дар баробари дастовардҳои муҳими илмиву амалӣ, ки дар боло зикрашон рафт, автореферат аз баъзе камбудҳои ҷузъӣ ба монанди ғалатҳои техникӣ имлоӣ оӣ нест, ки бартараф кардани он ба манфиати кор аст.

Ҳамзамон бояд афзуд, ки ин камбудҳо ба ҳеҷ ваҷҳ арзиши илмиву амалии диссертатсияро коста намегардонанд.

Диссертатсияи Холмуродов Манучеҳр кори ба итмомрасидаи илмӣ-таҳқиқотӣ буда, аз ҷониби муаллиф мустақилона дар сатҳи нисбатан хуби илмӣ иҷро карда шудааст.

Аз ин рӯ, бо боварии том метавон рисолаи илмии Холмуродов Манучеҳрро кори анҷомёфта ва дорои арзиши илмию назариявӣ ва амалӣ ҳисобид.

Дар умум, кори таҳқиқотии Холмуродов Манучеҳр дар мавзӯи “Хусусиятҳои педагогии таълими омодагии ибтидоии ҳарбӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ба талаботи Низомнома оид ба Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 тасдиқ шудаанд, ҷавобгӯӣ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мебошад.

Муқарриз,

доктори илмҳои педагогӣ, профессори

кафедраи педагогика ва психологияи

Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии

Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода

Ашурова Дилором

Имзои Д. Ашуроваро тасдиқ мекунам:

сардори раёсати кадрҳо ва корҳои мухсуси

ДБЗХТ ба номи С.Улуғзода

« 02 » 03 соли 2023

Осупова Б.Ғ.

Нишонӣ: 734019, ш. Душанбе, кӯчаи Муҳаммадиев, 17/6.

Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода.

Тел.: +992 372325000

Факс: +992 372325003

Сомона: www.ddzt.tj